

Invasiiviselle meningokokille altistuminen työssä

Kun Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintayksikössä lääkäri epäilee potilaan sairastavan invasiivista* meningokokkitautia ja tästä on työntekijöille seurannut mahdollinen altistuminen, tulee konsultoida Pirhan infektio­lääkäriä; [infektio­lääkäreiden yhteystiedot](#).

Meningokokin aiheuttama vaikea yleisinfektio ja aivokalvontulehdus luokitellaan tartuntatautiasetuksessa (146/2017) yleisvaarallisiksi tartuntataudeiksi. Estolääkitys on tarpeen kaikille varmistettujen ja todennäköisten invasiivisten meningokokkitautitapausten lähikontakteille. Invasiiviselle meningokokille altistumisen jälkeen työskentely on keskeytettävä. Työhön voi palata, kun estolääkitys on aloitettu.

Terveystieteiden henkilöstöstä estolääkkeen tarvitsevat ne, jotka ovat altistuneet sairastuneen suu- tai nielueritteelle *ilman kirurgista suunenäsuojusta* esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- suusta suuhun elvytys
- intubaatio
- hengitysteiden liman imeminen
- nenänielun tutkiminen
- potilaan yskiminen / aivastaminen kasvoille

Estolääkitys tulee antaa mahdollisimman nopeasti, mieluiten 24 tunnin kuluessa ensimmäisen tautitapausten toteamisen jälkeen. Pirhan infektio­lääkäri varmistaa mahdollisen estolääkityksen tarpeen työntekijöille. Meningokokkipotilasta hoitavan yksikön lääkäri tekee lääkemääräykset altistuneille työntekijöille kirjaamalla työntekijälle hoitokäynnin potilastietojärjestelmään. Jos yksikön omasta lääkevarastosta löytyy sopiva estolääke, voidaan työntekijälle antaa lääke sieltä. Jos lääkettä ei yksikön omassa lääkevalikoimassa ole, hakee työntekijä lääkkeen muusta lähimmästä Pirha:n toimipisteestä missä lääkettä on varastossa, apteekista tai kiirevastaanotolta ([kiirevastaanottojen aukioloajat](#)) huomioiden 24 h aikaraja. Meningokokkitaudin tutkimuksen, hoidon ja torjuntatoimien kustannuksista vastaa Pirha. Ne ovat altistuneelle maksuttomia. Pirhan toimipisteistä jaetuista estolääkityksistä ilmoitetaan vielä erikseen [infektio­lääkärille](#).

Altistumistilanteesta tehdään HaiPro-ilmoitus. Ilmoituksen voi tehdä joko altistunut itse tai altistuneen esihenkilö. Lisäksi esihenkilö täyttää lomakkeen [LP2137 Biologisille tekijöille altistuneet työntekijät](#) ja lähettää täytetyn lomakkeen [alueensa työsuojelupäällikölle](#). Työsuojelupäällikkö tallentaa lomakkeen Lokeroon. Työperäisessä altistumisessa työnantajan on pidettävä luetteloa työntekijöistä, jotka ovat altistuneet työssä vaarallisille biologisille tekijöille. Työnantajalla on velvollisuus säilyttää työntekijöiden altistumistietoja 10 vuotta. Esihenkilö lähettää listan altistuneista työntekijöistä myös työterveyshuoltoon, jotta työterveyshuolto voi kirjata altistumistiedon työntekijän tietoihin.

Potilasta (=ensimmäistä tautitapausta) hoitava lääkäri tekee lisäksi tartuntatauti-ilmoituksen valtakunnalliseen tartuntatautirekisteriin.

* bakteerin aiheuttama, herkemmin leviävä, vakavan sairastumisen aiheuttava tautimuoto